

A LÖVÉSSZÁZAD KIKÉPZÉSÉNEK MÓDSZERE

„A lövészsorozat az a harcászati alegység, amely a legtöbb gyalogsági harcfeleladatot önállóan tudja megoldani.” (Gy. H. Sz. I. R. 456.)

A lövészsorozat akár kötelékben, akár önállóan harcol, a harc kimenetele döntő mértékben függ a lövészsorozatok harctevékenységének sikeres végrehajtásától.

Eppen ezért a század-kiképzés időszakában arra kell törekednünk, hogy a lövészsorozatok harc kiképzését minél magasabb fokra emeljük. Háborúban eredményt csak attól az alegységtől várhatunk, amely a béke-kiképzés során tökéletesen elsajátította a harc végrehajtásának különböző módszereit.

A Nagy Honvédő Háború bebizonyította, hogy mit jelent az alapos és módszertanilag is helytálló kiképzés. A Szovjet Hadsereg lövész alegységei — és egyáltalán minden alakulata — azért tudták feladataikat olyan sikeresen megoldani, mert békekiképzésük helyes módszertani elvek alapján épült fel.

E tanulmánynak az a célja, hogy megvilágítsa a lövészsorozat harcászati kiképzésének módszerét.

Az alegységek kiképzésében a századkötelékben végrehajtott harcgyakorlatot a harcosok egyenkénti, majd raj- és szakaszkötelékben tartott harc kiképzése előzi meg. Döntő fontosságú, hogy a kiképzésnek előbb említett időszakában alegységeink olyan kiképzési fokot érjenek el, amelyre a század harc kiképzésénél már nyugodtan építhetünk. Ha ezen a téren hiányosságokat látunk, ne riadjunk vissza attól, hogy esetenként oktatólagosan visszatérjünk az előbbi kiképzési időszakok hibáinak kijavítására.

A lövészsorozat harc kiképzésének célját az alábbiakban foglalhatjuk össze:

1. meg kell tanítani, illetve gyakoroltatni kell a harcosokkal a kötelékben való mozgást és a megerősítő tűzfegyverekkel való együttműködést;
2. meg kell tanítani a tiszteket rajuk harcának vezetésére, azok tűznek helyes alkalmazására; tökéletesíteni kell őket a megerősítő tűzeszközökkel és a szomszédokkal való együttműködés végrehajtásában;
3. gyakoroltatni kell tisztjeinket a lövészsorozat harcának megszervezésében és annak vezetésében.

A megerősített lövészsorozat kötelékben végrehajtott harcgyakorlatok vezetője elvileg a zászlóaljparancsnok legény.

A harcgyakorlat megszervezése:

1. A gyakorlatvezető **határozza meg a gyakorlat tárgyát**. Ezt a részére kiadott kiképzési tervzet alapján kell végrehajtania.
2. A gyakorlat tárgyától függően, **meg kell határozni a gyakorlat célját**. (A harcosok, tisztek és tiszttek számára külön-külön.)

3. Ahhoz, hogy a gyakorlatvezető helyesen meg tudja tervezni és eredményesen le tudja vezetni a gyakorlatot, **ismernie kell a gyakorlat tárgyával összefüggő összes kérdéseket.** Éppen ezért össze kell gyűjtenie és át kell tanulmányoznia az idevágó összes szabályzatot és segédletet, valamint a szakirodalom ezzel kapcsolatos részeit.

At kell tanulmányoznia az ellenség szervezésére és harcászati elveire vonatkozó irodalmat is.

4. Ezek után **le kell rögzítenie a gyakorlat mozzanatait.** A mozzanatok száma ne legyen sok, 2—4 mozzanat beállítása elegendő. A mozzanatokot viszont részletkérdésekre kell felbontani. Pl.: ha a gyakorlat tárgya „megerősített lövészszázad támadása megerősített ellenséges védőállások ellen a roham végrehajtásáig”, akkor a gyakorlat mozzanatai a következők lehetnek:

a) a harc megszervezése.

Részletkérdések:

- a zászlóaljparancsnok harcparancsának vétele;
 - a századparancsnok tevékenysége a zászlóaljparancsnok harcparancsának vétele után és a századparancsnok harcparancsának kiadása;
 - az ellenséggel harcérintkezésben lévő alegység leváltása;
 - a megindulási körlet elfoglalása és berendezése.
- b) a század magatartása a tűzérési előkészítés alatt.

Részletkérdések:

- a rohamvonal elérése;
- beásás a rohamvonalban; a figyelés és tűz megszervezése.

5. A gyakorlatvezető következő fontos teendője **írásban rögzíteni a gyakorlat harcászati elgondolását.** Ez tulajdonképpen a gyakorlatvezető teremtő munkája, ennek során minden egyes átveendő mozzanathoz olyan helyzetet kell teremtenie, amely a legjobban megközelíti a valóságot, amely szem előtt tartja az ellenség harcászati elveit és így helyes elhatározást vált ki a parancsnokból.

6. Ezután a gyakorlatvezetőnek a gyakorlat tárgyának és céljának megfelelő **terepet kell keresnie.** Ezt rendszerint térképen szoktuk kikeresni.

7. A megfelelőnek talált terepen **terepszmlét kell végrehajtani.** A terepen úgy kell beállítani a gyakorlatot, hogy annak végrehajtása valóban elérje a kívánt kiképzési célt. A gyakorlatvezető a terep részleteihez alkalmazkodva, módosítson a gyakorlat harcászati elgondolásán.

Egészítse ki — ha szükséges — a harcászati elgondolását, részletekbenően dolgozza ki a szomszédok, a megerősítő tűzfegyverek és az ellenség tevékenységének minden lehetséges változatát és ezzel kapcsolatban gondolja át a gyakorlatot végrehajtó századparancsnok és alegysége várható tevékenységét.

Mindig olyan terepet válasszunk, ahol műszaki munkát is lehet végezni.

8. Az előbbi pontban felsoroltak rögzítése után a gyakorlatvezető **terepvázlaton** (nagy méretarányú térképen) **rögzítse elgondolását.**

9. Otthon ki kell dolgoznia a „feladat”-ot. (Ez rendszerint az előljáró zászlóaljparancsnok parancsa lesz.)

10. Ezután állítsa össze a gyakorlat végrehajtásának tervét. Ehhez a következő mintát javasoljuk:

1. sz. Harcgyakorlat.

1. A gyakorlat tárgya:
2. A gyakorlat célja:
3. A gyakorlat mozzanatai:
4. A gyakorlat neve:
5. A gyakorlat időtartama:
6. A gyakorlat helye:
7. Anyagszükséglet:
8. A gyakorlat megszervezése:

9. A gyakorlat lefolyásának terve.

Idő		A gyakorlatvezető tevékenysége	Gyakorló alegység tevékenysége	Jelző alegységek tevékenysége	Döntnökök tevékenysége	
hó, nap	óra				gyakorló fél	jelző fél

11. A feladat jóváhagyása után térjen rá a **gyakorlat technikai előkészítésére**. Oktassa ki a jelző alegységet, szervezze meg a gyakorlatot végrehajtó tisztek és tisztések felkészülését, stb.

*

Most rátérünk a gyakorlat végrehajtásával kapcsolatos módszertani elvekre:

1. A gyakorlatvezető a kivonulás idejét úgy állapítsa meg, hogy **kellő ideje maradjon a gyakorló és jelző egység beosztásának és felszerelésének ellenőrzésére.**

2. A gyakorlat végrehajtása során a gyakorlatvezető **állandóan tartsa kézben a gyakorlat irányítását.** Ezt a jólműködő és kellően eligazított döntnöki szolgálat felhasználásával tudja biztosítani. A rossz, helytelen elhatározást, vagy harctevékenységet megfelelő közlések adásával korigálja és vezesse rá az alárendeltet a helyes elhatározás kialakítására, illetve ennek harcszerű végrehajtására.

Nagyon fontos, hogy a gyakorlaton résztvevőkben felkeltse a **megerősítő tűzfegyverekkel és a szomszédokkal való együttműködés fontosságát.** Eppen ezért a gyakorlat folyamán állandóan működtetni kell a szomszédokat jelző alegységeket is.

A gyakorlatvezető állandóan **ellenőrizze, hogy meg van-e a kellő együttműködés a századon belül és az azt megerősítő tűzfegyverekkel.**

A **közléseket elsősorban harcparancs útján adja.** A gyakorló parancsnokokat hozzá kell szoktatni ahhoz, hogy parancsokat kapjon, helyzetmegítélést végezzen és ennek alapján a harc sikeres végrehajtását elősegítő elhatározásra jusson. A gyakorlatvezető ellenőrizze a századparancsnok minden egyes kiadott parancsát.

A gyakorlat végrehajtása után a gyakorlatvezető tartson megbeszélést, külön a tisztekkel és külön a gyakorlatot végrehajtó alegységekkel. A közös megbeszélésen a gyakorlatvezető ismétlje el a gyakorlat tárgyát, célját, mozzanatait és állapítsa meg, hogy milyen mértékben érte el a gyakorló alegység a kitűzött célt.

Részletesen foglalkozzék a végrehajtás egyes részleteivel. Dicsérje meg a gyakorlat alatt kitűnt harcosokat, mutasson rá a hibákra és dorgálja meg azokat, akik azokat elkövették. Szabjon határidőt a mulasztások kiküszöbölésére.

A tisztekkel tartandó megbeszélés alatt mutasson rá a gyakorlatvezető a század kiképzési hibáira. Részletesen ismertesse az egyes alegységeknél tapasztalt hibákat, világítson rá, hogy azok miből erednek és utasítsa az illetékes alegység parancsnokát, hogy a tapasztalt hiányosságokat mikorra és hogyan küszöbölje ki.

Végezetül pedig a gyakorlatvezető rögzítse önmaga részére is tapasztalatait, azokat elemezze ki, hogy a következő foglalkozásokon az általa elkövetett hibákat is ki tudja javítani.

A mi példaképünk az a tiszt, aki elsajátította a korszerű hadászat és harcászat alapelveit, s aki azokat minden helyzetben úgy tudja alkalmazni, hogy csapatait győzelemre vigye.

FARKAS MIHÁLY